

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVIII.

V Ljubljani, v torek, dne 2. julija 1935.

Štev. 73.

Pred zasedanjem skupščine

V kratkem začne razpravljati skupščina o proračunskih dvanajstih in o novem finančnem zakonu. Kakor poročajo listi, bo novi finančni minister Dušan Letica nadaljeval od dr. Stojadinovića začeto finančno politiko ter bo skušal čim bolj upoštevati gnotno stanje davkoplačevalcev. V zvezi s tem napovedujejo listi, da bo davčno breme olajšano in da bo skušal finančni minister doseči tudi pravilnejšo razdelitev taks in davkov.

Ni treba posebej poudarjati, s kakšnim veseljem so sprejeli davkoplačevalci te vesti, saj so se v dolgi krizi njih sile že izžopale. Toda mnogi so te vesti sprejeli tudi s skepto, ker mnogo razveseljivejših napovedi je že bilo, a le malo teh napovedi je bilo tudi uresničenih. A vsako razočaranje je tudi poostrišlo gospodarsko stisko, ker vsako razočaranje je oslabilo veselje do dela, a brez tega veselja ni pravega napredka. Pol krize bi že bilo premagano, če bi ljudje mogli iti zopet z veseljem na delo, če bi mogli zopet s polno vero upati na uspeh svojega dela, ker nov duh bi zavladal v našem gospodarskem življenju in bili bi kos tudi težavam, ki se nam zde danes nepremagljive. Zato bi bilo naravnost usodno za naše gospodarstvo, če se tudi sedanje razveseljive napovedi ne bi uresničile, zato je nujno, da bo novi finančni zakon v resnici prinesel olajšanje. Predvsem pa je treba, in to je minimalna zahteva gospodarskih ljudi, da pade § 7. lanske davčne novele in da padejo one nove takse na račune in priznanice, ki so napravile toliko slabe krvi. Vsaj ta minimalna zahteva naj bo izvedena, in že to bo olajšanje.

Kakor je nesporno, da je treba davčno breme olajšati, tako gotovo pa je tudi, da je treba javna dela še povečati. Na prvi pogled izgleda sicer, kakor da sta si ti dve zahtevi v nasprotju, toda ena ko druga zahteva je le nujna rezultanta sedanjega gospodarskega stanja. Ne zmorejo davkoplačevalci več niti sedanjih bremen, a vsi posli so tako zastali, da so ogrožene celo njih eksistence. Pomagati jim je zato treba, da bodo zopet zaslužili in potem bodo mogli zopet plačevati davke. Zaradi dviga davčne sposobnosti davkoplačevalcev je treba pomagati jim z investicijami.

Potrební denar za javna dela pa je treba dobiti z zunanjim posojilom. Gospodarska struktura Jugoslavije je tako zdrava in močna, da mora biti prizadevanje za tuje posojilo uspešno. Že samo velikanski dobički, ki jih dobivajo v razna podjetja pri nas investirani tuji kapitali, morajo omogočiti to posojilo. Prav nič ne dvomimo, da ni treba niti dosti pritiska, pa bo to posojilo tudi doseženo.

Seveda pa morajo tudi biti pogoji za to posojilo takšni, da bo z njim našemu gospodarstvu res pomagano. To posojilo naj dvigne našo gospodarsko moč, zato se pa mora tudi naložiti plodonosno. Ne v neplodne reprezentativne stavbe, temveč samo v dela, ki bodo omogočila našemu gospodarstvu nov razmah in nov polet. Predvsem naj se z novim posojilom izboljšajo naše ceste in zgrade prepotrebne železniške zveze.

Olajšanje davčnega bremena in nove investicije — to pričakuje gospodarski svet od skupščine in v tej smeri naj zastavijo naši poslanci svoje delo.

Dodatno znižanje blagovne tarife z Nemčijo

Za mednarodno železniško ekspresno blagovno tarifo stopi z dnem 1. julija med Nemčijo in Jugoslavijo v veljavo dodatek, ki vsebuje popolnoma nov seznamek prevoznih cen. Ker so se deleži za vmesne železniške proge znatno znižali, so doseženi bistveni znižki cen za tovorni prevoz.

Po evharističnem kongresu

O poteku in o uspehu tega največjega kongresa, kar jih je doslej videla Ljubljana, so že poročali dnevni listi tako izčrpno, da se moremo omejiti le na par konstatacij.

Predvsem na konstatacijo, da je tudi to pot jasno manifestiralo slovensko trgovstvo svojo voljo, da živi vedno v najbližji zvezi z narodom. Zato se je vse ljubljansko trgovstvo potrudilo, da v vsakem pogledu ustreže željam pripravljalnega odbora, ki je mogel v vsem računati na podporo trgovstva.

Posebno se je ta dobra volja trgovstva pokazala v dovršeno prirejenih izložbah trgovcev. Vse trgovine brez izjeme so opozarjale na evharistični kongres, vsaka trgovina je posvetila del svojih izložbenih oken kongresu, velik del pa tudi cela okna, katera so bila vsa okrašena z okusom, ki je imponiral. Nemogoče je tu našteti vsa izložbena okna, katerim so se divili udeleženci kongresa, ker naštetih bi morali vse večje tvrde, pa še celo vrsto manjših. Naj zadostuje, če konstatiramo, da je marsika-

Zborovanje ljubljanskih špeceristov

Zaradi pomanjkanja prostora nismo mogli že preje objaviti poročila o lepo uspelem običnem zboru sekcije špeceristov pri ljubljanskem združenju ter moremo to poročilo objaviti šele danes.

Obični zbor je vodil dolgoletni načelnik sekcije Anton Verbič, ki je takoj podal obširno poročilo o delovanju sekcije. Iz njegovega z odobravanjem sprejetega poročila posnemamo:

Sekcija trgovcev s specerijskim, kolonialnim in mešanim blagom se je ustanovila 25. novembra 1926 zaradi silno razvinih razmer, ki so vladale takrat v specerijski stroki. Za časa svojega skoraj desetletnega obstoja je sekcija več ko dokazala svojo koristnost.

Tako je sekcija nešteto krat intervenirala radi točilnih pravic, davčnih predpisov ter občinskih trošarin in uvoznin, ki jih je pred leti plačevalo edino trgovstvo naše stroke. Zasluga sekcije je, da se je dosegel sporazum glede detajlnih cen. Zaradi odpornosti enega samega nevidevnega člana se žal ni posrečila akcija za odpravo daril in koledarjev ter se je zato skušalo izvesti to akcijo s pomočjo Zveze trgovskega združenja. Zaradi nelojalnega kuhanja nekaterih članov pa se je tudi ta akcija ponesrečila.

Odločno se je borila sekcija proti temu, da prodajajo nabavljalne zadrage in konzumi tudi nečlanom. Skupno z drugimi stanovskimi organizacijami je bilo končno doseženo, da je zadrugam in konzumom prepovedana prodaja luksuznega blaga in alkoholnih pijač.

Po zaslugi sekcije se je uvedla črna knjiga za slabe plačnike, ki se je prav dobro obnesla. Zaradi nerazumevanja nekaterih članov pa se ta knjiga ni vedno izpopolnjevala, kar je bilo mnogim v občutno škodo. Sedaj se skupno s sekcijo trgovcev s kurivom pripravlja sestava nove knjige slabih plačnikov, ki bo imela partisoč imen. Ko bo ta sestavljena, se bo mogel vsakdo obvarovati pred kreditiranjem blaga slabim plačnikom.

Glede zapiranja in odpiranja trgovin se je po mnogih sestankih našla srednja pot. Mnogo se je bavila sekcija tudi s šolskim vprašanjem.

V splošnem je pokazala sekcija veliko enotnost in samo delovanje sekcije se je zlahka, če si ljubljanski trgovci ne konkurirajo s cenami tako ostro ko na primer zagrebški trgovci.

Skupno z upravo Združenja je priredila sekcija več sestankov, da so bili njeni člani pravilno informirani o davčnih vprašanjih. Mnogo truda je imela sekcija, da je preprečila nameravano občutno povišanje mestnih trošarin. Da je imela sekcija

tera javna ustanova ostala skoraj nezapažena vpricho sijajne razsvetljave in vzorne okrasitve nekaterih trgovskih podjetij. Nekateri trgovci so tudi za okrasitev svojih izložb žrtvovali lepe vsote, pa čeprav ni bila trgovina v kongresnih dneh živahna.

Tudi stanovsko zborovanje trgovcev in obrtnikov v veliki dvorani Trgovskega doma je pokazalo, da živi slovensko trgovstvo z narodom. Velika dvorana je bila nabito polna, vsa izvajanja govornikov so bila sprejeta z vidnim razumevanjem in odobravanjem. Posebno silen pa je bil vtis tako vsebinsko ko formalno popolnega govora monsignora dr. Ujčiča.

Kongresni dnevi so znova potrdili, da živi slovenski trgovec ne le v ozkem kontaktu s svojim narodom, temveč da vedno stori tudi svojo dolžnost do naroda. V zadoščenje nam je, da moremo to konstatirati in upamo, da je tudi v tem jamstvo za napredek slovenske trgovine, ki sme upravičeno upati na zvesto podporo svojega naroda.

pri tem uspehu, se treba zahvaliti pomoči obč. svetnikov Sossa in Šarabona, katerima bodi tudi na tem mestu izrečena zahvala. Pomotoma povišana trošarina na sardine od 1 na 4 Din je sedaj odpravljena.

Nujno je postalo vprašanje bolniške blagajne za trgovce in njih starostnega zavarovanja. Upati pa je, da se bo že prihodnje leto mogla ustanoviti bolniška blagajna trgovcev. Tudi za pokojninsko zavarovanje trgovskih pomočnikov se bo treba odločiti na potrebne žrtve.

Ko se je predsednik Verbič spominjal

Zborovanje trgovcev celjske okolice

XII. redna glavna skupščina združenja trgovcev za srece Celje, Gornji grad in Šmarje pri Jelšah

Dne 25. junija 1935 je bila v mali dvorani Celjskega doma v Celju 12. redna glavna skupščina združenja trgovcev iz okolice, katero je vodil prvi podpredsednik Mastnak, trgovec v St. Jurju pri Celju. Zborovanje je otvoril predsedujoči z obširnim in lepim pozdravnim nagovorom, v katerem se je spominjal marseške tragedije, ki je zahtevala največjo žrtev z izgubo velikega Sina našega naroda, blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Govor predsedujočega v spomin našega velikega Vodnika so zborovalci poslušali stoje, po zaobljubi zvestobe narodu in državi v duhu sporočila blagopokojnega je zbor zaklical njegovemu spominu trikratni »slava«.

Mlademu kralju Petru II. se je zbor zaobljubil v neomajni zvestobi in svojo udanost izrazil s trikratnim »živio«.

Zbor se je spominjal članov, ki so v pretekli poslovi dobi pomrli. Umrli so: Franciška Polenšek, Helena Oplotnik, Helena Tancer, Alojz Baldasin, Marija Kline, Marija Gorjanc, Franjo Remic, Marija Turk, Mihael Zbičar, Joško Kranjc in Franc Oset st. Vsem trikratna »slava«.

Predsedujoči poudarja, da je združenje povabilo na današnji zbor oblastva, vse narodne poslance iz srezov svojega področja, Zbornico in Zvezó. Od povabljenih predstavnikov so se udeležili zborovanja: narodni poslanec gornjegrajskega sreza Rudolf Pevec, Zbornico je zastopal konzulent Žagar, Zvezó pa njen tajnik Igo Kaiser. Po iskrenem pozdravu na vse zborovalce, in na povabljene goste, je predsedujoči prešel takoj na dnevni red.

Poslovno poročilo je podal tajnik združenja gosp. Veble. Iz njegovega zelo obširnega, temeljito predelanega poročila je

še vajeniškega vprašanja, je omenil ustanovitve vsedržavne centralne organizacije trgovstva in zastuge, ki si jih je pri tem pridobil predsednik Zveze g. Kavčič. Upati je, da se bodo sedaj mogle preprečiti vsaj najtežje napake v naši zakonodaji v škodo naše trgovine.

Koncem svojega poročila je razvil predsednik Verbič program dela za prihodnje leto ter apeliral na vse, da se živo udeležujejo pri delu sekcije.

S topim priznanjem so sprejeli vsi zborovalci poročilo svojega dolgoletnega načelnika.

V debati, v katero so posegli gg. Pezdir, Volk, Verbič in Sedlar, je bilo z veliko večino sklenjeno, da bodo trgovine zaprte do 3. ure popoldne.

Ceprav je dosedanji predsednik Verbič izjavil, da ev. zopetne izvolitve ne sprejme, se je vendar moral splošni zahtevi članstva udati ter zopet sprejeti v svoje preizkušene roke predsedstvo sekcije. V odbor pa so bili izvoljeni naslednji gg.: Franc Klemenc, Stefan Meneinger, Fran Kamenšek, Josip Rus, Simon Jurčič, Viktor Šeber, Egon Planinšek, Franc Kolšek, Ivan Pezdir, Hinko Rebolj, Ivan Krivic, Ignac Novak, Janko Stupica, Marinko, A. Stacul, Soklič, Anko, Butara, Srečko Mlakar, Pintar, Maks Leben, Strelec in Spreitzer. Ker so v odbor izvoljeni trgovci iz vseh ljubljanskih okrajev, je tem večje jamstvo, da bo sekcija v novem poslovnem letu delovala še uspešneje v korist vseh svojih članov.

G. Pezdir je nato nujno opozarjal na potrebo, da si trgovci ustanove svojo prostovoljno organizacijo bolniškega zavarovanja. Njegov predlog je bil z odobravanjem sprejet. Ko je še razpravljajal zbor o nekaterih drugih socialnih vprašanjih, je zaključil obični zbor predsednik Verbič z lepim apelom na vse zborovalce, da so vedno solidarni v delu za napredek stanu in trgovine.

bilo posneti, da se je združenje zanimalo za vsa vprašanja lokalnega značaja in za vsa vprašanja v borbah za zaščito splošnih gospodarskih interesov.

Iz blagajniškega poročila, katero je nato podal tudi g. Veble, izhaja, da je imelo združenje v proračunskem l. 1934. izdatkov Din 95.821'29 nasproti odobrenemu proračunu 112.040— Din, torej se je izkazal proračunski prihranek 16.218'11 Din, ki pa je bil uporabljen za kritje odprtih računov iz l. 1933., ki znašajo skupno 21.965— Din. Ta proračunski primanjkljaj v iznosu Din 5.797'89 je bil prenešen v proračun za l. 1935. Na dohodkih je imelo združenje skupno Din 106.646'25, nasproti proračunu za l. 1934 Din 97.600— je bil izkazan proračunski plus z Din 9.146. Stanje skupnega premoženja znaša Din 133.894'88.

Za nadzorni odbor je poročal njegov predsednik Maks Cukala, ki je zborovalcem v obširnem poročilu obrazložil ogromno delo, ki ga je imela uprava ter ostro grajal desinteresanost članstva za stanovsko organizacijo, za katero ne prispevajo člani redno svojih dajatev; s čimer pride uprava v težak položaj.

Naglašal je, da je nadzorni odbor svoje delo izvršil s skrajno vestnostjo in natančnostjo, pri čemer je ugotovil, da so bile vse vknjižbe v popolnem redu, na podlagi česar predlaga; da se upravi izreče absolutorij, ki je bil tudi izglasovan.

K besedi se je oglasil narodni poslanec za gornjegrajski srez Pevec, ki se je na povabilo združenja nalašč pripeljal iz Beograda, da zborovalcem poroča o situaciji našega gospodarstva, in da iznese vse one bistvene zahteve naše trgovine, o katerih bo moral razpravljati naš bodoči parlament. Dotaknil se je vprašanja politike

denarne naložbe, javnih ustanov, kakor tudi mobilizacije likvidnih sredstev, ki bi našemu gospodarstvu pripomogli do uspešnega razvoja. Kritiziral je razmere, ki vladajo na trgu sadjarstva, osobito delo »Prizadac, podčrtal je nujno potrebo, da se mora pričeti revizija trgovinskih pogodb z našimi sosednjimi državami, ki v marsikaterem pogledu zapostavljajo našo eksportno trgovino. Zlasti je govoril tudi o potrebah našega hmeljarstva ter zahteval, da tuji prekupci ne odjedajo dobička domačim proizvajalcem.

Za zbornico se je oglasil k besedi zbornični konzulent Zagar, ki je v imenu Zbornice pozdravil zborovalce. V zanimivem in obširnem poročilu se je dotaknil vseh vprašanj, za katera se je Zbornica v tesnem sodelovanju z združenjem postavila v obrambo ogroženih interesov naše trgovine, zlasti podeželske. Navedel je vzroke naše gospodarske depresije, govoril o vplivu kmečkoga moratorija na denarno mobilnost naše trgovine, o privilegijih konzimarstva in boju, ki ga vodi Zbornica proti tem privilegijem, o akcijah Zbornice proti krošnjarstvu, ker stoji Zbornica na stališču, da se to odpravi in dovoli krošnjarjem samo prodaja izdelkov hišne, domače delavnosti, nadalje o prizadevanju Zbornice pri regulaciji pogajanj za sestavo trgovinskih pogodb radi izvoza lesa v Italijo, o davčni praksi, o omiljenju postopka pri uporabi § 7. novele zakona o neposrednih davkih, o vprašanju odpiranja in zapiranja trgovin, ki danes ne more biti še rešeno radi še neizvedenih komasacij občin, o zasledovanju inozemskih hmeljskih komisinarjev in drugih vprašanjih.

Na koncu svojega poročila se je gosp. Zagar zahvalil upravi in tajništvu za čvrsto oporo pri delu naših stanovskih organizacij, pri čemer je naglašal, da je Združenje ena najbolj aktivnih in borbenih organizacij v Dravski banovini.

Zvezni tajnik Kaiser se je v svojem poročilu omejeval na pomen in potrebo organizacije v splošnem ter obrazložil zborovalcem vitalno potrebo, da se trgovci čvrsto oklenejo svojih stanovskih organizacij. Poročila Zagarja in Kaiserja so vzeli zborovalci z živahnim odobravanjem na znanje.

Na predlog g. Cvenkela so bila ostala poslovnata poročila preložena na 5. točko in je prišel v razpravo proračun za l. 1935. Proračunska debata je bila zelo živahna, oglašali so se k besedi interpelanti, zlasti gg. Cvenkel, Cukala in Tiršek, ki so vztrajali na tem, da se proračunske potrebščine znižajo.

Po dolgi in živahni debati je bil proračun z izkazom na potrebščinah z Din 129.844-89 sprejet z dodatkom, da prihodnja uprava skuša proračunske postavke znižati na Din 140.000—. Dohodki so predvideni na skupno Din 105.000—, ki se bodo zbrali s članarino Din 50— za člana in z 10% doklado na čisto pridobnino. Proračun izkazuje primanjkljaj Din 23.844-89. Ta primanjkljaj se bo skušal kriti po možnosti iz dolžnih prispevkov članov.

Pri volitvah sta bili vloženi za kandidate celjskega sreza dve kandidatni listi. Po trikratnem glasovanju druge kandidatne liste je bila ta po zborovalcih potrjena z enim glasom večine. Izvoljeni so bili za celjski srez: gg. Pilih Viktor, Tiršek Josip, Cvenkel Anton, Maršič Riko, Mastnik Franjo, Košir Ludvik, za namestnike: Hohnje Milan in Sulzer Adalbert; za gornjegrajski srez: Bačun Franjo, Druškovič Karl, Zmave Franjo in Turnšek Maks, za namestnike: Remic Ferdo in Mikuš; za šmarški srez: Preaz Alojz, Löschnigg Edo, Pako Franjo, za namestnike: Löschnigg Ivan in Pregrad Rado. V nadzorni odbor: Cukala Maks, Vizovišek Ivan, Lavrič Josip, za namestnike: Fedran Anton. V častni odbor: Pekl Franc, Zalec, Rednak Štefan in Laurič Josip, Vransko. Za delegate zveznega občnega zbora gg.: Pilih, Košir, Cvenkel, Bačun, Druškovič, Preaz in Löschnigg Edo.

V samostojnih predlogih so bili sprejeti: predlog za uvedbo obveznega stanovskega glasila, za odpravo krošnjarstva in prodaje koruze in moke na krošnjarski način, za odpravo prodaje koruze po občinah, za reglementacijo dobave soli in odpravo računanja solnih vreč, za vzpostavitev telefonskega omrežja v kozjanskem okraju, za znižanje železniške tarife pri prevozu raznih živil in vseh vrst lesa. V debato je prišlo vprašanje reglementacije hmeljske trgovine. Ta debata je bila zelo burna in rešena na ta način, da skliče uprava v najkrajšem času anketo vseh članov, ki so upravičeni tržiti s hmeljem, da se na tej anketi regulira dogovor za reglementacijo hmeljske trgovine, kakor tudi da se razpravlja o postavitvi hmeljske sekcije.

V istem smislu je bilo tudi sklenjeno, da skliče uprava vse lesne trgovce na sestanek radi izvolitve uprave sekcije.

Pripravljenega je bilo še mnogo drugega gradiva, o katerem se radi poznega časa ni moglo razpravljati radi odhajanja članstva. Predsedujoči je zato zaključil zborovanje ob 13.50 uri.

Skupno so se zvišali dohodki v l. 1934. do 1935. doslej za 309-6, izdatki pa za 195-2 milijona dinarjev. Izdatki so znašali do aprila skupno 6.132.965.480 dinarjev, tako da so bili za 781 milijonov manjši od predvidenih in se ta prihranek uporablja v podaljšanem proračunskem letu. V aprilu je bilo na račun tega prihranka izdanih 183-4 milijona dinarjev.

Zaposlenost v maju

Skupno je bilo pri OUZD v maju zavarovancev 80.567, za 3155 ali za 4-08% več kot v aprilu 1935 in za 679 ali za 0-84% manj kakor v maju 1934. V primeri z lanskim letom je torej zaposlenost delavstva padla. Zaposlenost delavstva je padla predvsem zaradi manjše zaposlenosti pri gradnjah nad zemljo, pri gradnji železnice, cest in vodovodnih zgradb. Ni pa izključeno, da je to veliko znižanje števila zavarovancev v teh panogah posledica predpisa, da za delavce pri državnih javnih delih ne velja dolžnost socialnega zavarovanja. Zboljšala se je zaposlenost delavstva v kemični industriji za 212, v industriji za kože in gume za 279 in v industriji za predelovanje lesa za 118. Večja je tudi zaposlitev v gostilnah in kavarnah (za 153), v oblačilni industriji (za 153) ter v trgovini. Poročilo poudarja, da se sezijska zaposlenost bliža svojemu vrhuncu, ki ga bo dosegla v juniju. Zopet izkazuje nazadovanje tekstilna industrija, kjer je padlo število zaposlenecv od 12.853 na 12.304. Padec sicer ni velik, a dokaz, da je nekdanje lepe konjunktire konec.

»Službeni list«

Dravske banovine z dne 29. junija objavlja: Imenovanje nove vlade — Pravilnik o dijaških letovščinih — Objave o občinskih davščinah — v prilogi pa razglase oblastev, oklice sodišč, vpise v združni register in razne objave.

Trgovski potnik mora dokazati, da je bil pozvan k obisku strank

Trgovinsko ministrstvo je izdalo glede obiskovanja zasebnih strank po potnikih pojasnilo, v katerem med drugim pravi: Po § 143 obrtnega zakona so dopustni obiski zasebnih strank po potnikih le na poziv strank. Ta poziv morejo dobiti potniki ustno, pisмено ali brzojavno. Vendar pa mora potnik prejem poziva tudi dokazati, če se to od njega zahteva. Če tega dokaza ne more dati, potem se morajo proti njemu uporabiti sankcije po § 899 zakona o obrtih. Tiskane karte ali okrožnice, ki se pošiljajo zasebnikom, se morejo smatrati kot poziv strank le, če stranke te okrožnice ali karte podpisajo in jih pošljejo tvrdkam ali potnikom, ki so jih izdali.

Nemško-jugoslovanski trgovinski odnošaji

Na zadnjem velesjmu v Leipzigu je dejal dr. Schacht, da bo Nemčija v bodoče kupovala blago le od onih držav, ki kupujejo njeno blago. To napoved je začela Nemčija tudi sistematično uresničevati. Dočim je preje kupovala bombaž predvsem iz Združenih držav Sev. Amerike in iz Kanade, ga kupuje sedaj pretežno iz Brazilije. Preje je dobivala Nemčija 80 odstotkov vsega bombaža iz USA, danes ga dobliva le še 20 odstotkov. Prav to se je zgodilo tudi z volno. Uvoz volne iz Argentine v Nemčijo se je v zadnjem času podvojil, uvoz iz Avstralije pa je padel za tri četrtine. Enaka izprememba pa se vidi tudi pri pšenici. Nemčija je uvozila v prvem četrtletju pšenice (v tonah)

	1. 1935	1. 1934	1. 1933
iz Turčije	20.223	—	—
iz Francije	16.026	—	—
iz Jugoslavije	11.888	—	—
iz Kanade	8.298	143.092	130.851
iz Rusije	7.090	15.069	6.433
iz Argentine	4.180	5.326	9.837
iz USA	10	3.807	5.642

Kakor kažejo te številke, je uvoz pšenice iz Združenih držav Severne Amerike skoraj popolnoma prenehal, dočim je znatno narastel iz Turčije, Francije in Jugoslavije.

Statistika konkurzov in prisilnih poravnjav

Društvo industrijecev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 1. do 31. 5. 1935 to statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo preteklega leta):
Otvorjeni konkurzi: v Dravski banovini 2 (3), v Savski 3 (4), v Vrbaski 2 (-) v Primorski 1 (2), v Drinski 2 (1), v Zetski 1 (1), v Donavski 1 (3), v Moravski — (1), v Vardarski 1 (6), Beograd, Zemun, Pančevo — (2).

Razglasene prisilne poravnave izven konkurza: v Dravski banovini 7 (7), v Savski 7 (3), v Vrbaski — (2), v Primorski 1 (2), v Drinski 1 (4), v Zetski 2 (1), v Donavski 4 (5), v Moravski — (-), v Vardarski — (-), Beograd, Zemun, Pančevo — (3).

Končana konkurzna postopanja: v Dravski banovini 8 (11), v Savski 2 (3), v Vrbaski — (-), v Primorski 1 (4), v Drinski 6 (3), v Zetski — (1), v Donavski 5 (10), v Moravski 3 (4), v Vardarski — (3), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (2).

Potrjene prisilne poravnave: v Dravski banovini 10 (13), v Savski 11 (2), v Vrbaski — (-), v Primorski 2 (5), v Drinski 2 (5), v Zetski 1 (3), v Donavski 4 (7), v Moravski — (-), v Vardarski — (-), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (3).

Mednarodni sejem v Lvovu

V Lvovu bo mednarodni velesjsem od 1. do 15. septembra. Glede na to, da pridobiva Poljska z leta v leto vedno večjo važnost za izvoz naših produktov, opozarja Zavod za pospeševanje zunanje trgovine vse izvoznike in industriale, da se po možnosti udeležijo omenjene gospodarske prireditve z razstavitvijo svojega blaga, odnosno vzorcev. V poštev pridejo poleg drugih, zlasti ti pridelki: vino, ekstrakti za strojenje kož, sveže in sušene slive, paprika, konoplje ter kože. Zavod opozarja tudi, da se bo v Lvovu organizirala stalna razstava naših produktov pod okriljem onodobne poljsko-jugoslovanske trgovinske zbornice. Zato priporoča, da pošljejo razstavljalci na razstavo takšne vzorce, ki bi lahko po velesjmu ostali stalno razstavljeni v tej razstavi. Zavod priporoča tudi, da se naši gospodarstveniki udeležijo v čim večjem številu letošnjega velesjema v Lvovu, ki bo nudil najboljšo priliko za navezovanje novih gospodarskih stikov. Vsa podrobna navodila daje interesentom: Izba Handlova Poljsko-jugoslovenska, Lvow, pl. Napoleona 9m. 26.

Politične vesti

Čez praznike je bilo v Beogradu popolno politično zatijje ter se je v političnem svetu v glavnem razpravljalo o bližnjem sestanku skupščine ter o novi grupaciji strank. Vse kaže, da dr. Maček noče opustiti misli na posebno hrvaško stranko ter da je formacija opozicionalnega bloka še čisto nejasna.

Natranji minister dr. Korošec je naročil vsem sreskim načelstvom in policijskim upravam, da takoj izpuste iz zaporov vse, ki so bili v zadnji voilni borbi policijsko obsojeni. Nato je bilo okoli 1000 ljudi izpuščenih iz zaporov.

Vsi na Mačkovi listi izvoljeni poslanci Spahove skupine so predložili predsedstvu skupščine svoja pooblastila. Skupno z njimi je dosedaj že 10 poslancev z Mačkove liste tako zapuščilo njegovo geslo abstinenec. Pričakuje pa se, da bo še nekaj poslancev storilo isto.

Miša Trifunović, eden voditeljev bivše radikalne stranke, je obiskal dr. Korošca in dr. Spaha ter imel z njima daljšo konferenco.

Jutarnji list poroča, da je skupina bivših kmetijev nezadovoljna s politiko svojih voditeljev ter da se pripravlja, da začne sodelovati z dr. Mačkom. Ni izključeno, da je to le pobožna želja zagrebškega lista.

Grški minister Mavromihalis je odstopil, ker vlada premalo odločno dela za obnovo monarhije.

Potrjuje se, da je doživel Eden v Rimu glede Abesinije popoln neuspeh. Mussolini odločno vztraja na tem, da mora Abesinija sprejeti vse italijanske pogoje ter tudi italijanski protektorat ali pa bo začel vojno proti Abesiniji. Abesinskemu cesarju pa bi dopustil, da velja navidezno še kot cesar, ki pa seveda ne bi imel nobene besede.

Laval je umaknil svoj predlog o velikih naknadnih kreditih za vojsko in mornarico ter nato poslal poslansko zbornico in senat na počitnice.

V Rim je dospel šef francoskega generalnega štaba general Gamelin, da se dogovori z italijanskim generalnim štabom o skupnem vojaškem delovanju Italije in Francije, če bi postala Nemčija nevaren sosed.

Abesinski cesar je izjavil v nekem intervjuu: »Vasa se Italija, če misli, da bo dobila mandat nad Abesinijo. Če bi se to zgodilo, da bi kdo dobil mandat nad Abesinijo, potem to gotovo ne bo Italija.«

Velikanske manevre bo priredila Italija ob avstrijski meji. Na manevrih bo sodelovalo 19 divizij.

Ob novem nemškem zakonu delovne obveznosti je Hitler odredil, da traja občna obveznost pol leta in bo oktobra letos vpoklicanih 3.200.000 mladencev, ki so stari 17 let. Druga polovica letnika 1915 nastopi pozneje.

Angleški admiral Spencer se je v odprtem pismu na »Times« izjavil za vrnitev Nemške Vzhodne Afrike Nemčiji. Dar-es-Salam pa bi moralo postati v tem primeru svobodno pristanišče.

Francoske levitarske stranke: neosocialistična, republikanska socialistična in socialistična so se fuzionirale.

Poljski sejm je z 216 proti 89 glasovom sprejel novi volilni zakon. Opozicija je proti zakonu odločno protestirala, ker v bodoče ne bo imela nobena stranka več vpliva na volitve poslancev. Socialno demokratski poslanci so izjavili, da je z novim volilnim zakonom postavljena njih stranka izven zakona, da pa bo delavstvo še naprej vztrajalo v boju za svoje pravice.

Nad Barcelono je proglasila španska vlada obsedno stanje, da napravi konec stalnim nemirov in terorističnim dejanjem.

Državni primanjkljaj USA znaša za proračunsko leto, ki je poteklo dne 30. junija, 3.479 milijonov dolarjev, kakršnega Združene države Sev. Amerike še niso imele. Dohodki so sicer narastli od 3.085 na 3.785 milijonov dolarjev, kar pa je bilo proti izdatkom v višini 7.258 milijonov dolarjev mnogo premalo.

Sovjetski general za letalstvo Hripin je prišel v London, da se udeleži angleških letalskih manevrov. Novinarjem je izjavil, da je sovjetsko vojni letalstvo v zadnjih letih silno napredovalo. Danes so v Rusiji na dnevnem redu kombinirane vezbe letal in pehote, ko skoči do 2500 vojakov s padobranci na zemljo. Na ta način je mogoče v kratkem času postaviti na ogroženo mesto kar hipoma cele polke.

Gibanje drž. izdatkov in dohodkov

»Službene novine« so objavile hkratu s proračunskim pregledom za leto do 30. aprila (13 mesecev) tudi primerjalno preglednico med obema zadnjima letoma, v katerih so bili (vse v milijonih dinarjev, v oklepaju zneski leta 1933/34.) tile

izdatki

- vrhovna uprava 136'8 (146);
- pokojnine 1.077'5 (1046);
- invalidske podpore 100'9 (97'9);
- služba dolgov 930-1 (892);
- pravosodje 326'5 (330);
- prosveta 775'7 (764'7);
- zunanji posli 117'2 (111'6);
- notranji posli 514'9 (521'6);
- finance 286'8 (287'4);
- vojska in mornarica 1.631'9 (1.481'9);
- gradbe 106'5 (105'4);
- promet 78'2 (100'9);
- kmetijstvo 44'5 (41'5);
- trgovina in industrija 40'0 (41'0);
- socialna politika 135'9 (139'7);
- telesna vzgoja 9'5 (9'1);
- rezervni krediti 3'36 (2'85);

dohodki

- pa so znašali:
- neposredni davki: občni davek 1.532'6 (1.521);
- posebni 501'3 (473'8);
- izredni 157'5 (93'38);
- posredni davki: trošarine 811'3 (769'57);
- takse 935'8 (984'59);
- carine 658'9 (634'5);
- monopoli 1.523'9 (1.550'8);
- mali dohodki 112'9 (122'8);
- viški dohodkov ministrstva: prosvete 6'28 (3'24);
- financ, Belje in Topolovac —, Cukarica 10'3 (17'0), Drž. hip. banka 37'9 (39'7), Poštna hranilnica 35-19 (32'36);
- prometa: železnice 216'6 (142'3), rečna plovba — (0'041), pošta 120'7 (112'7);
- gozdov in rud: gozdovi 35'1 (20'6), rudniki 9'1 (21'16).

Denarstvo

Predlogi o zaščiti kmetijskih dolgov

Na dan 6. julija sklicana konferenca kmetijskih združenj je izzvala v Vojvodini živahno razpravljanje o omejitvi kmetijske zaščite. Upniki predlagajo, naj se dovoli ob nizki obrestni meri odplačilni rok šestih let, ker cene kmetijskim pridelkom niso toliko padle, da bi moral biti rok odplačevanja daljši. Opozarjajo zlasti, da dolžniki iz leta 1926. niso hoteli plačati in ne zaslužijo zaščite. Mnogi izmed teh so celo med pravdo prodali svoje nepremičnine, da bi se izmaknili obveznostim. In takšne pravde se danes tečejo. Zakon o zaščiti naj se izpremeni tako, da dolžniki, ki na zahtevo upnika do 1. 1928. niso vrnili posojila in so zato toženi, izgube zaščite.

Avstrijski denarni zavodi so sklenili, da znižajo s 1. julijem obrestno mero za takoj odpovedljive vloge od 3 na 2 in pol, za tri mesece vezane vloge od 3 en četrt na 3 odstotke. V tekočem računu se znižuje obrestna mera za vloge od 2 in pol na 2 odstotka. Obenem pa bodo avstrijski denarni zavodi znižali tudi debetno obrestno mero. Napetost se torej ne bo znižala in znižanje obrestne mere bo tudi dolžnikom v korist.

Pogajanja o madjarskem moratoriju za zunanje dolgove so bila prejšnji teden v Londonu uspešno zaključena in so upniki upoštevali splošni padec obrestne mere in slabo lanskoo žetev znižali obrestovanje od 4,5 na 4%, amortizacijsko kvoto pa od 5 na 3%. Za nekatera državna podjetja je kvota znižana celo na samo en odstotek.

Nemčija tudi letos ne bo objavila svojega državnega proračuna, objavljene so samo številke nekkih dohodkov in izdatkov. Deficit znaša 354 milijonov mark proti lanskemu s 330. Izdatki so se povečali za 650 milijonov. Za prstovoljno delo se je moral izdatok povečati na 124 milijonov mark.

Ljubljanska uvoznina

(Konec)

Ščetarsko blago:

ščetke in krtače, čopiči, žične gobe in krtače, metle iz rastlinskega materiala, podnožniki Din 0'50 za kg.

Krznno vseh vrst:

sirovo ali izdelano, nekonficionirano od domačih živali 1 Din, od divjačine 5 dinarjev, izdelano, konficionirano od domačih živali 20 Din, od divjačine 20 Din, dragoceno krznno neizdelano 20 Din za kg. Izdelki iz dragocenega krzna ko luksuzno blago (5% od vrednosti).

Kozmetična sredstva:

parfumi in črtala za usta, barve in kreme 20, puder, kozmetične vode, pomade itd. 7 Din za kg (brutto za netto).

Antiseptična sredstva, vata, ovojne tančice, razkužila 1 Din za kg (brutto za netto).

Lasuljarski izdelki 2 Din za kg. Človeški lasje so prosti uvoznine.

Zobotehnične potrebščine:

zobje iz emajla 100 Din za kg, amalgami in drug material, razen instrumentov in lekarskih potrebščin 2 in pol odstotka vrednosti, zlato v palčicah in ploščah 1% vrednosti.

Lekarniške in drogerijske potrebščine:

dozirana zdravila in lekarniški proizvodi pod posebnimi imeni 5 Din za kg (brutto za netto), proste kemikalije, zdravila in droge 1 Din za kg, kemikalije vseh vrst za industrijske in obrtne svrhe Din 0'10, umetna gnojila in galica Din 0'01 za kg.

Kvas in droži in vse vrste pecilnih praškov 1 Din,

melasa Din 0'05 za kg,

dišave vseh vrst 1 Din za kg.

Semena za poljske in gozdne pridelke in povrtino Din 0'05, za cvetlice 5 Din, gomolji in čebulice za cvetje 1 Din za kg.

Suha roba in sitarsko blago Din 0'50 za kilogram.

Les in lesni izdelki:

navadni na panju, obdelani merkantilno, žagani trami Din 0'01, gradbeni Din 0'03, tesarski, kolarski in sodarski izdelki, stavbno mizarski, nepleskano pohištvo iz mehkega lesa, vezane ploščice Din 0'10, furnirji, zapravljički, karoserije za motorna vozila Din 0'20, pohištvo Din 0'50, staro pohištvo za prodajo Din 0'03, sanke in smuči 1 Din, tapetniški izdelki 1 Din, vse za kg.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

osebna poročila trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca nestalna, promet 2.093.228'46 dinarjev

Devizna kupčija je tokrat dokaj popustila, kajti napram predzadnjemu tednu, ki je zaključil s skupnim prometom 3.223 tisoč dinarjev, znaša nazadovanje deviznega prometa v prejšnjem tednu več ko milijon dinarjev.

Prav tako pa je v primeri z lanskim mesecem junijem (20'9 milj. Din) padel devizni promet v minulem mesecu, ker je dosegel komaj 11.019 milj. Din ali za 5'672 milj. Din manj ko meseca maja 1935.

V poedinah devizah je bil tekom prejšnjega borznega tedna dosežen naslednji promet (vse v tisočih dinarjev):

Devize: Amsterdam minul teden 32, tekoči teden 64; Berlin 3, —; Din-deviza 475, 233, avstr. priv. klir.; Dunaj 1.096, 963 avstr. priv. klir.; Curih 207, 417; London 771, 192, inkl. priv. klir.; Newyork 466, 141; Praga 3, —; Pariz 94, 50; Solun 28, —; Trst 44, 28; Varšava 4, —; Montreal —, 5.

Dnevni devizni promet pa se je gibal takole:

24. junija Din 757.502'30 Dunaj—Din
25. junija Din 189.676'38 Dunaj
26. junija Din 740.560'72 Curih—Dunaj
27. junija Din 405.489'06 Dunaj

V privatnem kliringu je stalno beležil le avstrijski šilling, in sicer 24. in 27. m. m. na bazi Din 8'75 do Din 8'85, vmesno pa Din 8'70 do Din 8'80.

Devize	24. junija 1935				27. junija 1935			
	Povpraševanje Din	Ponudba Din	Povpraševanje Din	Ponudba Din	Povpraševanje Din	Ponudba Din	Povpraševanje Din	Ponudba Din
Amsterdam	2960'30	2974'90	2965'30	2979'90				
Berlin	1752'05	1765'93	1752'05	1765'93				
Bruselj	736'33	741'39	734'18	739'24				
Curih	1424'22	1431'29	1424'22	1431'29				
London	214'41	216'47	214'19	216'25				
Newyork	4317'16	4353'47	4310'03	4346'34				
Pariz	287'86	289'40	288'10	289'54				
Praga	182'04	183'15	182'04	183'15				
Trst	359'96	362'04	359'87	362'75				

Temeljem gornje razpredelnice so v razdobju zadnjega tedna nazadovali tečaji Bruslja (—2'15), Londona (—0'22), Newyorka (—7'13) in Trsta (—0'29), dočim se je tečaj Amsterdama okreplil v tem času pet poenov, Pariza pa za 0'14 poena. Curih Praga in Berlin so notirali neizpremenjeno.

Efektno tržišče

Tendenca še nadalje stalna

Notirali so le državni efekti, in sicer: Investicijsko posojilo dne 24. junija Din 80—81, dne 27. junija 1935 Din 81—82; 8-odstotno Blairovo posojilo Din 75 do 76 in Din 76—77; 7-odstotno Blairovo posojilo Din 65 do 66 in Din 65—66; Mednar. stabiliz. posojilo Din 80—82 in Din 80—82; Seligmanovo posojilo Din 72—73 in Din 72—73; Agrarne obveznice Din 45—46 in Din 46—47; Begluške obveznice Din 61—62 in Din 62—63;

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:

611 — Bordeaux: Izdelane hrastove doge, hrastova debelca, rezan hrastov les, hrastovi pragi, borove grede in bordonali, potem črešnje, javorov in orehov rezan les;
612 — Jaffa: gradbeni les in zaboji;
613 — Casablanca: gospodinjski in kuhinjski leseni izdelki;
614 — Tel-Aviv: ponuja se zastopnik za gradben les in za vse lesne proizvode;
615 — Newyork: deske in tramčič iz slavonske bukovine;
616 — Bratislava (Breslau): vsakovrsten les za izdelavo furnirja.

Poljski pridelki in zdravilna zelišča:

617 — Dunaj: Ponuja se zastopnik za zdravilna zelišča;
618 — Rankweil (Vorarlberg): bolhač v cvetu in prahu;
619 — Bordeaux: stisnjeno seno, paradiznikove konzerve, koriander;
620 — Dunaj: stročnice;
621 — Casablanca: zdravilna zelišča;
622 — Bochum (Nem.): paradiznikove konzerve, debeli fižol itd.;
623 — Hamburg: ponuja se zastopnik za stročnice in krmo;

Vojna škoda Din 360—362 in Din 363 do 365.
Zaključkov ni bilo.

Žitno tržišče

Tendenca stalna

Zaključeno je bilo le par vagonov koruze. Cena je ostala mlevskim izdelkom in žitu neizpremenjena, le pšenica je popustila, in sicer bačka za Din 9—, banatska pa za Din 11 pri 100 kg.

Žito:

Koruzna:
popolnoma suha, s kvalitetno garancijo, franco vagon bačka postaja, plačljivo proti duplikatu . . . . . 79— 81—
popolnoma suha, s kvalitetno garancijo, franko vagon banatska postaja, plačljivo proti duplikatu . . . . . 77— 79—
činkvantin, suh, reštan, franko vagon bačka postaja, plačljivo proti duplikatu . . . . . 110— 112—
Oves:
zdrav, suh, reštan, franko vagon slavonska postaja, plačljivo proti duplikatu . . . . . 108— 110—
Pešnica:
zdrava, reš. suha, 78 kg, 2%, franko vagon bačka postaja, plačljivo proti duplikatu . . . . . 127— 128—
zdrava, reš. suha, 78 kg, 2%, franko vagon banatska postaja, plačljivo proti duplikatu . . . . . 126— 127—
Mlevski izdelki:

Moka:
pšenična 0g, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . . . . 225— 235—
pšenična 0g, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . . . . 220— 230—
pšenična 2, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . . . . 200— 210—
pšenična 5, bačka postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu . . . . . 180— 190—
Otrobi:
pšenični, debeli, v egal. 50 kg vrečah, bruto za neto, ekskl. prom. davek, franko vagon bačka postaja . . . . . 100— 105—

Lesno tržišče

Tendenca neizpremenjeno mlačna, brez večjih povpraševanj

Zaradi letnih počitnic je izvoz skoro popolnoma zastal. Sklepi, ki so bili napravljeni za izvoz v italijanske kolonije, so se minuli mesec efekturali in izčrpali. Novih takšnih naročil ni. Sicer se upa na nove dobave v septembru, vendar pa so to samo propozicije. Vse pa visi predvsem od razjasnitve političnih prilik.

Cene za blago III. in IV. vrste so padle od Din 20— do 30—, pri kub. metru so torej cene za to blago iste kot koncem preteklega leta. Tudi cene tesanemu lesu so nekoliko popustile in to predvsem radi slabega tečaja lire. Sicer se pa v splošnem tesan les ne išče več v toliki meri kakor prejšnje mesece.

Produkcija drv je letos, kar se tiče kvalitete, veliko boljša od lanske, vendar pa sezija za drva še ni prišla. Cene oglju so pa tudi nekoliko popustile.

624 — Tel-Aviv: ponuja se zastopnik za živila;
625 — Berlin: žitarice in stročnice;
626 — Vratislava (Breslau): seme od gorčice, konoplje, ogrščice in maka;
627 — Stanowitz (Nem.): zdravilna zelišča;
628 — Brieg (Nem.): konoplja št. 5 in 6.

Sadjarstvo in vinarstvo:

629 — Dunaj: sveže in suho sadje, posebno suhe slive;
630 — Bordeaux: vino »Prosekte«;
631 — Bochum (Nem.): jagode in ostalo sveže sadje;
632 — Vratislava (Breslau): ponuja se zastopnik za suho sadje, posebno za suhe slive in orehe;
633 — Vratislava (Breslau): črna vina in močna sladka vina za izdelavo vermuta.

Proizvodi perutninarstva:

634 — Berlin: perje za blazine in blazinice;
635 — Vratislava (Breslau): zaklana perutnina.

Proizvodi rudarstva in kamenolomov:

636 — Krakov: surov barit Ba SO₃;

637 — Vratislava (Breslau): infuzorijska zemlja (Kiselgur).

Industrijski proizvodi:

638 — Jaffa: železo za gradbe, keramične ploščice in polizdelki iz raznih kovin;
639 — Dunaj: umetni železni oksid;
640 — Kairo: ponuja se zastopnik za vsakovrstno tekstilno blago;
641 — Dunaj: izolacijski material;
642 — Casablanca: gospodinjske in kuhinjske potrebščine in emajlirana posoda iz drugih kovin;
643 — Dunaj: žvepleno olje;
644 — Tel-Aviv: ponuja se zastopnik za gradbeno železo in vse vrste kovinskih proizvodov;
645 — Dunaj: butilacetat in amilacetat;
646 — Tel-Aviv: ponuja se zastopnik za vsakovrstno tekstilno blago.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd, Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1. številko, pod katero je blago navedeno, 2. točno označbo vrste blaga, 3. način ambalaže z ozirom na tržne uzance, 4. količino razpoložljivega blaga, 5. ceno, franko naša meja ali cif pristanišče države, kamor naj pride blago, 6. plačilne pogoje in 7. rok dobave. Za boniteto tujih tvrdk Zavod ne jamči.

Zunanja trgovina

Nova italijansko-ruska trgovinska pogodba

V Rimu je bila pred tednom podpisana četrta trgovinska pogodba s Sovjetsko Rusijo v zadnjih petih letih. Vlada garantira do 75 odstotno ves izvoz, izjemno tudi do 85%. Pogodba velja do konca junija 1936, skupni državni kredit pa je dovoljen z vsoto 200 milijonov lir.

Zunanja trgovina USA

V mesecu aprilu je bila zunanja trgovina Združenih severoameriških držav prvič po 1. 1933. pasivna. Uvoz je dosegel v aprilu 171 milijonov dolarjev (marca 177, v lanskem aprilu 146), izvoz pa 164 (179 in 185) milijonov dolarjev ter znaša deficit 13 milijonov. Zlata so Združene države izvozile v aprilu za 62 tisoč (marca 540 tisoč), srebra 1,59 milijona (3,13); uvozile pa zlata za 148,67 milijonov dolarjev (marca 13,54) in srebra za 11 (marca 20,8) milijona dolarjev.

Ravnatelj praške trgovinske industrijske zbornice dr. Chlebiček je prišel v Split, da prouči možnosti pošiljanja češkoslovaškega blaga skozi jugoslovanske pristanišča, zlasti skozi Sušak in Split.

Provizorična trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Rumunijo je bila za pol leta podaljšana.

Jugoslovanski izvoz gradbenega lesa v Italijo je znašal v januarju samo 4477 vagonov, v februarju 5187, v marcu 7821, aprilu 8810 in v maju 9503 vagonov v vrednosti 80,2 milijona dinarjev (v lanskem maju 7176 vagonov za 56,6 mil.). Največ tega prometa je imela Bosna.

Nove težkoče pri izvozu lesa v Italijo so nastale zaradi nove odredbe, da se morajo dovoljenja Italijanske banke za nakazilo lir provesti skozi Istituto per i cambi col Estero ter da se morajo vse valutne transakcije izvesti v Italiji. Poleg tega je Italija uvedla še 3 odstotno dodatno carino od vrednosti blaga, ki velja za vse blago, ki se uvaža, za katero je potrebno uvozno dovoljenje.

Uvoz prirodnega satovja je v Jugoslavijo prepovedal trgovinski minister.

Na žitni konferenci v Rimu dne 12. t. m. je bilo konstatirano, da potrebuje italijanska vojska velike količine pšenice. Tuji listi pišejo, da bi mogla Jugoslavija dobaviti Italiji to pšenico.

Manjši uvoz izkazuje v maju mesecu Nemčija, in sicer se je znižal posebno uvoz živil, tako da znaša padec 26,4 milijona mark na 332,6 ali 7,5%, dočim je izvoz nazadoval le za 1 odstotek od 340 na 337 milijonov mark. Cene živil rastejo.

Sovjetska Rusija je prejšnji teden sklenila tudi z Dansko trgovinsko pogodbo, ki bo veljala do konca tega leta in ureja tudi valutno vprašanje.

Trgovinska pogajanja med Rusijo in U. S. A. so naletela na velike težkoče in bodo najbrže odložena do jeseni.

Irski parlament je s 84 proti 8 glasovom odobril dogovor z Anglijo, po katerem bo Irska dobavljala Angliji živino, od Anglije pa jemala premog.

3. mednac. hranilniški kongres v Parizu

Te zasluge Narodne banke in drugih avstrijskih javnih denarnih zavodov za ohranitev zaupanja vlagateljev poudarja Thausing s temi besedami:

>Velika prednost v korist hranilnic v času krize je bila v tem, da so vedno vzdrževale najtesnejše stike z Avstrijsko narodno banko. Stike med hranilnicami in Narodno banko je vedno označevalo dejstvo, da je ona neprenehoma dajala hranilnicam na najliberalnejši način vsakršen možni kredit, da ji omogoči razpolaganje s sredstvi, potrebnimi za ohranitev takojšnje plačilne sposobnosti. Ni bila torej nikaka novost, temveč le nadaljevanje prastare tradicije, ako je Narodna banka po krizi banke »Creditanstalt«, upoštevala v popolni meri gospodarski pomen hranilnic, dovolila hranilnicam neglede na zahteve valutnega značaja posojila na podlagi pupilarno varnih vrednostnih papirjev in jim s tem omogočala, da uporabijo kot likvidno rezervo neprodajne papirje ali papirje, ki bi se bili dali prodati samo z izgubo.

Tudi druga poročila navajajo, kakšno pomoč so nudile Narodne banke svojim hranilnicam, prav tako pa tudi drugim denarnim zavodom v času krize.

Zato je naletela zahteva, naj imajo tudi hranilnice dostop do posojil pri Narodnih bankah, na splošno odobravanje. Saj se lahko zgodi hranilnicam tudi v državljansko najzavednejših državah, kakor sta Anglija in Ho-

landska, da nastane iz kateregakoli razloga naval vlagateljev nanje, in tedaj bo pač morala priti rešitev — kolikor v dotični državi hranilnice nimajo svoje centralne banke — od strani njihove Narodne banke, ki mora hranilnicam pomagati, prav tako kakor je njena dolžnost, pomagati tudi drugim denarnim zavodom. Kongres je dodal, da je seveda tudi dolžnost vlad samih, skrbeti v drugi vrsti za likvidnost hranilnic, kolikor pač te ne morejo zadovoljiti zahtev vseh vlagateljev.

A. Glavne resolucije

1. III. mednarodni hranilniški kongres je proučil zgodovino kriz in ugotovil, da so bile hranilnice le malo prizadete po gospodarskih krizah. Hranilnice so torej važen faktor za olajšanje težav, ki so jih povzročile gospodarske krize. Zato se pozivajo vlade vseh držav, da podpirajo hranilnice in se izogibljujejo po možnosti vsakemu posegu v njihovo področje.

2. Hranilnice uživajo povsod zaupanje vlagateljev. To zaupanje, ki je podlaga njihovega delovanja, predpostavlja stabilnost valut. Zato se obrača III. mednarodni hranilniški kongres na vlade z nujnim pozivom, da postavijo valute na trdne temelje po splošnem medsebojnem dogovoru ter stvorijo tako predhodne pogoje za gospodarsko sodelovanje vseh narodov.

3. Zaupanje v bodočnost, na katerem temelji ideja štedenja in skrbi za bodočnost in od česar je odvisen ves človeški napredek, predpostavlja prijateljske odnose med narodi. V Parizu na III. mednarodnem hranilniškem kongresu združeni delegati smatrajo v svoji veliki ljubezni vsak do svoje države ter v prepričanju, da izražajo

želje in nade milijonov varčevalcev, uresničenje tega pojoja za najvažnejšo in najnujnejšo nalogo vseh vlad.

B. Specialna priporočila

Na podlagi v poročilih delegatov raznih narodov zadostno ugotovljenega dejstva, da so v raznih državah veljavna upravna načela in zakonski predpisi v glavnem zadostovali za to, da zajamčijo varnost in plačilno sposobnost hranilnic tudi v času krize, opozarja III. mednarodni hranilniški kongres posebno na naslednje točke:

1. Naloga hranilnic je vzdržati istočasno likvidnost, varnost in donosnost svojih naložb. Razen takoj razpoložljivih sredstev je treba smatrati za likvidne tudi delnice in obveznice, kolikor je njihova prodaja ali posojilo proti njihovi zastavitvi zajamčeno tudi v času krize. Potrebno je, da ustanovijo hranilnice posebne rezerve, da pokrijejo izgube, ki bi utegnile nastati, ako bi se ti papirji morali prodati v času krize.

2. Dolžnost vlad in emisijskih bank je, da imajo s potrebno previdnostjo v interesu vlagateljev in stabilnosti denarja zlasti v času krize vedno pripravljena plačilna sredstva, potrebna za ohranitev zaupanja pri vlagateljih.

3. Kolikor ni predvideno državno izplačilno jamstvo, ki naj bi zagotovilo neprekinjenost izplačil tudi v času krize, so centralna finančna podjetja hranilnic in centralne kreditne ustanove hranilnic — kakor v nekaterih primerih tudi skupni garancijski fondii teh hranilnic — dragocena sredstva, ki lahko preprečijo ustavev izplačil.

4. Da se vnaprej preprečijo zahteve izplačil, ki bi se utegnile pojaviti v nemirnih časih, se priporoča že v normalnih časih vzgoja vlagateljev s potrebnim poukom.

(Dalje prih.)

Konkurzi in prisilne poravnave

Ponovni poravnalni narok Gubanca Janca, posestnika in trgovca iz Vodic, je določen na dan 6. julija ob desetih pri sreskem sodišču v Kamniku.

Uveden je poravnalni postopek Kušarja Andreja, posestnika, gostilničarja in trgovca v Kozarjih. Sodnik Avsec, upravnik dr. Hacin, odvetnik v Ljubljani. Narok pri okrožnem sodišču v Ljubljani dne 26. julija ob pol enajstih, rok za oglasitev do 21. julija, ponudba kvote 40%, ter

Ivanke Štrukelj, trgovke v Ljubljani, Florjanska ul. 22. Sodnik Avsec, upravnik Lojze Zajc, združni revizor. Narok dne 26. julija ob devetih, za oglasitev rok do 21. julija.

Dobave-licitacije

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 4. julija ponudbe o dobavi 3700 m našivkov za uniforme, 4000 ščetk, 250 kg kompresorskega olja in 160 kg strojnega olja; do 8. julija pa o dobavi delov za čevljarke stroje, delov za pisalne stroje, 3000 kočice za kape, 425 kg lepenke, 1500 pol ovojnega papirja, 200 m vrvice za knjige, knjigoveškega sukanca in drugega knjigoveškega materiala, kablov in raznega električnega materiala.

Strojni oddelek Direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 8. julija ponudbe o dobavi šamotne opeke. (Pogoji na vpogled pri oddelku.)

Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 10. julija ponudbe o dobavi kovinskih žaglic, klingerit plošč.

Direkcija drž. rudnika Vrtnik sprejema do 11. julija ponudbe o dobavi hrastovega jamskega lesa in 10.000 kg ovsa.

Dne 5. julija bo pri Upravi državnih monopolov v Beogradu licitacija za nabavo 242.000 kg kartona.

Dne 9. julija bo pri inženjersko-tehničnem oddelku Komande mornarice v Zemunu pismena licitacija za dobavo motvoza. (Pogoji so na vpogled pri oddelku.)

Dne 6. julija bo pri Vojno-tehničnem zavodu Kragujevcu ofertna licitacija za dobavo 5000 kg bakrenih trakov; dne 13. julija pa za dobavo 1 stružilnega stroja.

Nabava motvoza in preje. Direkcija pošte v Ljubljani razpisuje drugo pismeno licitacijo za dobavo ca 2200 kg motvoza in preje. Licitacija bo 6. julija v ekonomnem odseku. Pogoji so na vpogled v pisarni odseka.

Prodaja. Dne 4. julija ob 9. uri bo pri Glavni carinarnici v Ljubljani javna licitacija za prodajo raznega blaga (tkanine, dežni plašči, kemikalije, alkoholne pijače, pločevinasti izdelki, zdravilna zelišča itd.).

Doma in po svetu

Nj. Vel. kralj Peter II. je z odličnim uspehom dokončal I. razred gimnazije.

Vesti o bližnjih izpremembah banov in banskih pomočnikov se s pristojnega me-

sta odločno demantirajo kot popolnoma brez podlage.

Gozdno-lovski muzej viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja je bil v nedeljo slovesno otvorjen na Topčideru.

Bolgarski notranji minister Raško Atanasov, ki je obenem predsednik bolgarskih »Junakov«, je prišel v Beograd, kjer se je udeležil seje Saveza Sokola, da se dogovori glede udeležbe naših Sokolov na zletu »Junakov« v Soliji. Po lepem pozdravu naših Sokolov je razdelil general Atanasov visoka odlikovanja, ki jih je podelil bolgarski kralj našim Sokolom.

Za češkoslovaškega poslanika v Beogradu je imenovan dr. Girska, ki se je zlasti proslavil za časa čl. osvobodilnega gibanja.

Istočasno ko v Ljubljani je bil velik evharistični kongres na Češkoslovaškem, ki je bil prvi po vojni. Posebno pomemben je bil kongres, ker so se ga udeležili v največjem številu tudi nemški, madjarski in poljski katoliki ter je bila na njem združena vsa katoliška Češkoslovaška. Papež je kot svojega legata določil kardinala pariškega nadškofa Verdiera, ki je bil v Pragi sprejet z vsemi častmi suverena.

Časnikar Ivan Kavčič je umrl v Ljubljani. Pred vojno je bil dolgo let urednik goriške »Soče« in »Primorca« ter si je pridobil za napredek slovenske Goriške velikih zaslug. Po vojni je bil urednik »Slov. Narodac« in »Jutra«. Slava njegovemu spominu!

Svetozar Pribičević živi sedaj v Bolgariji.

Aretiran je bil znani pančevski odvetnik dr. Aladar Polak zaradi nekorektno uprave konkurzne mase v zadevi paromlina Metzger in drug.

Prva policijska radijska postaja v Zagrebu je začela poslovati.

Tvrdba Bat'a bo začela v Borovem izdelovati tudi pnevmatiko za avtomobile. »Prager Presse«, ki o tem poroča, dostavlja, da se jugoslovanska podružnica Bat'e od vseh njenih tujih podružnic najbolj razvija. Drugod pač niso tako neverjetno popustljivi proti tujim družbam kakor pri nas v Jugoslaviji.

Sušski list »Naša sloga«, ki ga je začel izdajati posl. Banić, ki je povzročil krizo Jevtičeve vlade, je prenehal izhajati.

Štavnica v zagrebski tekstilni tvornici Polak & sin je po več tedenskem trajanju končana. Tvrdba je sklenila z delavstvom kolektivno pogodbo in se zavezala, da bo plačevala delavcem po 4, delavkam pa po 3'50 Din za uro. Za akordno delo so določene posebne mezde. Vest posnemamo iz zagrebskih listov.

V Kamniških planinah se je smrtno ponesrečila gđc. Marija Zupančič, uradnica v upravi »Jutra«.

Stojo je delal na velenjskem daljnovodu pleskarski pomočnik Albin Drobtina. Pri tem je zadel v daljnovod. Električni tok ga je zagrabil in v hipu ožgal do smrti. Pač posebna preudarnost, delati na daljnovodu visoke napetosti stojo.

Češkoslovaški državni dohodki do konca aprila do dosegli samo 1554 milijone, na-

mesto proračunjenih 2118 milijonov kron, torej za 26,6% manj. Skupni dohodki v marcu so bili 471 (lani 551), v aprilu 552 (598) milijonov. Čisti dohodki pa so zastostali v marcu na 249 (265) in v aprilu na 347 (396).

Draginja v Italiji se kaže občutno v letošnjem indeksu cen na debelo, ki je narasel proti letu 1913 (= 100) v zadnjih mesecih od januarskega z 280,23 do konca aprila na 300 in do konca maja na 306,18.

20.000 funtov dinamita je eksplodiralo v nekem kamnolomu v Rio Grande. Dosedaj so izpod razvalin izvlekli 16 trupel.

Zaradi silne vročine je umrlo v Berlinu 12 ljudi. Tudi v naši državi je zahtevala vročina več smrtnih žrtev. Tako je samo en dan umrlo v Subotici zaradi vročine troje oseb.

Blizu Katovic so našli trije poljski delavci 15.000 nemških zlatnikov iz l. 1870 in 1910. Pri razdelitvi zlatnikov so se stekli, da je morala intervenirati policija, ki je vse zlatnike zaplenila.

Velikanske povodnji so bile v Tokiju in okolici. Skoraj 100.000 hiš je v vodi. Pogrešajo 60 ribiških ladij z 250 mož posadke.

Zaradi eksplozije v tvornici celuloze pri Šangaju je bilo 25 delavcev ubitih, 75 pa težko ranjenih.

Radio-Ljubljana

Sreda, 3. julija: 12.00 Slavni orkestri na ploščah — 12.45 Poročila, vreme — 13.00 Cas, obvestila — 13.15 Operne arije na ploščah — 14.00 Vreme, spored, borza — 18.00 Plošče po željah — 18.10 Vokalni koncert ge. Zorke Levičnikove s spremljevanjem radijskega orkestra — 18.50 Pogovor s poslušalci — 19.10 Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura — 20.00 Skladbe naših kompozitov za violino in klavir: violina prof. Karlo Ruppel, klavir prof. Marijan Lipovšek — 21.00 Slovenske narodne poje Fantje na vasi — 21.30 Cas, poročila, vreme, spored — 22.00 Kaj in kako drugi pojo (sprehod po svetu).

Četrtek, 4. julija: 12.00 Harmonika in citre na ploščah — 12.45 Poročila, vreme — 13.00 Cas, obvestila — 13.15 Slovenske narodne poje ga. Nerat-Ramšakova, gđc. Mišičeva, gg. Gostič in Janko s spremljevanjem radijskega orkestra — 14.00 Vreme, spored, borza — 18.00 Orgelski koncert, izvaja Blaž Arnič — 18.50 Slovenščina (dr. Rudolf Kolarič) — 19.10 Cas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura — 20.00 Po gorah gorijo kresovi. »Zaklad« zvočna igra po narodni legendi. Napisal Jože Vombegar — 21.30 Cas, poročila, vreme — 22.00 Napevi iz znanih oper.

KUVERTA
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Tyrševa cesta št. 67
TVORNICNA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Veletrgovina
A. ŠARABON
v Ljubljani

priloga
špecerijsko blago
več vrst žganja, moko
ter deželne pridelke
— kakor tudi razno-
vrstno
rudninsko vodo

Lastna prožarna za kave in
mlini za dišave z električnim
obratom

Telefon št. 26-66 Ceniki na razpolago!

TISKOVINE
vseh vrst: trgovske, uradne, reklam-
ne, časopise, knjige, večbar-
vni tisk hitre in peccni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA št. 23
Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur

Oglasi
v
»Trgovskem
listu« imajo
popoln uspeh!